

John Scofield

'Ik denk - en hoop - dat

Sinds hij begin jaren tachtig enkele jaren met Miles Davis werkte, behoort John Scofield tot de voorhoede van de moderne jazzgitaar. Na een kleine vijftig albums onder zijn naam, met allerlei bezettingen, heeft hij nu voor het eerst een echt soloalbum ('John Scofield') gemaakt. tekst Michiel Roelse

We spreken John Scofield vanuit zijn huis vlak buiten New York City, alwaar hij zich voorbereid op een tournee door Europa (inclusief Nederland) met zijn John Scofield Trio. Een trio, dus geen sologigs? "Inderdaad. ECM heeft er een jaar over gedaan om het album uit te brengen en in de tussentijd heb ik wel wat sologigs gedaan, maar deze tour met het trio stond al gepland."

Het album bestaat uit een mix van songs uit allerlei richtingen die Scofield 'met zichzelf speelt' door middel van een looper, de Boomerang Phrase Sampler Plus, en met behulp van zijn trouwe Ibanez AS200 gitaar uit begin jaren tachtig en een Fender Deluxe Reverb versterker.

Jij bent onderdeel van de eerste generatie jazzgitaristen die is opgeroep met rock, met name Jimmy Page, Hendrix, Jeff Beck en Clapton. Hoe heeft dat jou beïnvloed?

"Natuurlijk, toen ik jong was luisterde ik, net als iedereen, naar die namen die je noemt, want die waren op de radio te horen. Ik luisterde ook naar blues, BB King bijvoorbeeld. Toen ik gitaar ging spelen, op mijn elfde, was dat rock. Van jazz wist ik niets. Dat kwam pas toen ik een jaar of zestien was."

Maakte je de transitie van rock naar jazz op Berklee (College Of Music, Boston)?

"Ja, want op de middelbare school kende ik niemand die van jazz hield en mijn gitaarleraar kon me er ook niet veel over vertellen. Op Berklee heb ik me vol op jazz gestort en ben ik serieus gaan studeren. Verder was het een

kwestie van veel luisteren naar jazz en nadenken over de muziek: toonladders, akkoorden en arpeggio's en een heleboel muziektheorie. Het meeste heb ik gehad aan het samenspelen met de leraren en met andere studenten. Sommige studenten waren echt goed en hadden al veel techniek en swing."

Mike Stern, John Abercrombie en Mick Goodrick zijn ook naar Berklee geweest en dragen met als jij een stukje Jim Hall met zich mee. Het is alsof jullie uit dezelfde bron hebben gedronken en toch klinken jullie allemaal compleet anders.

"We zijn heel verschillende persoonlijkheden. Ik heb geleerd dat je uiteindelijk alleen maar als jezelf kunt klinken. Vergeet niet dat Berklee de eerste jazzschool was en dat wij de eerste generatie gitaristen waren die daar massaal naar toe gingen. In mijn eerste jaar, 1970, hadden ze meer gitaristen dan ooit. Ik herinner me dat het bestuur niet wist wat ze met al die gitaristen aan moesten.

"Mijn eerste gitaarleraar gaf met het akkoordenschema van *How High The Moon* en schreef onder elk akkoord de toonladder die ik moest gebruiken. Ik had geen idee wat ik daarmee moest! Natuurlijk helpt het als je het akkoordenschema van een song kunt weer geven met toonladders en arpeggio's. En het leren van theorie is heel belangrijk, maar daarna moet je het weer vergeten, als je tenminste muziek wilt maken.

Je leert pas hoe je moet improviseren als je naar de meesters gaat luisteren, hoe zij het doen. Uiteindelijk moet je jazz op gehoor spelen, net als rock of blues, want de akkoorden gaan veel te snel voorbij om te bedenken wat je gaat doen."

Je hebt wel eens gezegd dat je er niets van kon toen je naar Berklee ging, maar niet lang daarna werd je gevraagd door Chet Baker en Gerry Mulligan, dus zo slecht zul je wel niet geweest zijn.

"Toen ik naar Berklee ging kon ik heel behoorlijk rock en blues spelen, alleen geen jazz. En op school jamde ik de hele dag met anderen. 's Avonds speelde ik in clubs in Boston om brood op de plank te hebben. Ik verliet Berklee na twee jaar, voor Chet Baker, maar ook omdat ik meer tijd wilde hebben om te oefenen. Een jaar later kreeg ik de kans om met Gerry Mulligan te spelen en dat was een *big break* voor me."

Je combineert de noten van bebop met de expressie van blues en rock; waar komt die beheersing van het bluesidoom eigenlijk vandaan? Ik bedoel, je groeide op in Connecticut en dat is niet bepaald het blues-hoofdkwartier van de VS...

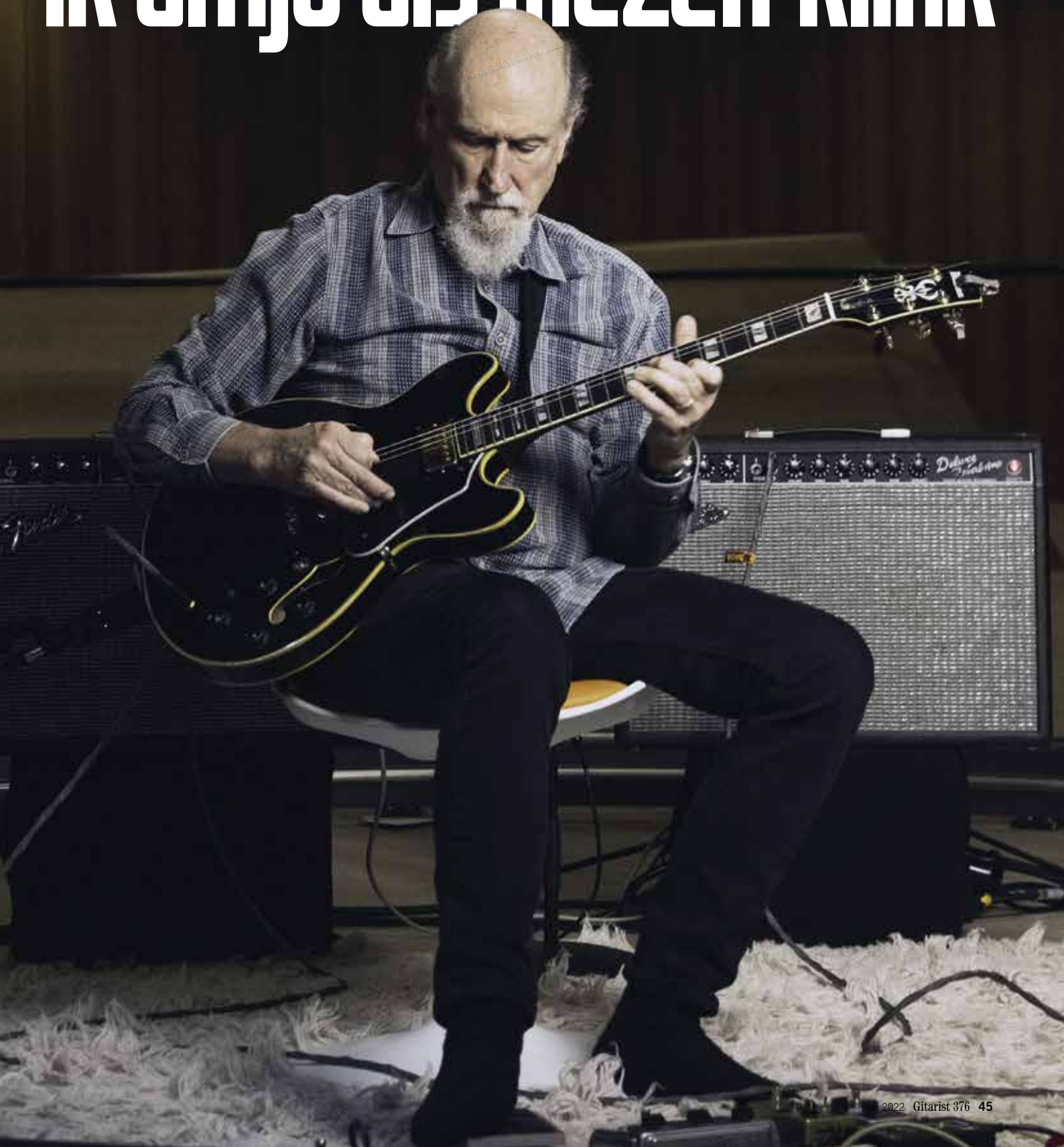
(lacht) "Je hebt daar geen blues, maar wel veel witte jongens met BB King-albums. Daar was ik er een van. De bluesrevival in de jaren zestig deed ook Connecticut aan en dat gaf ons de kans de beste bluesgitaristen live te zien. BB King, Albert King, Otis Rush, ik heb ze allemaal live zien spelen in kleine folkclubs."

Sologigs

Je hebt verreweg de meeste albums onder jouw naam live in de studio opgenomen, met andere muzikanten. Hoe was het om helemaal alleen te zijn?

"Ik deed elk jaar wel een paar sologigs met een looper, maar ik had nog nooit

ik altijd als mezelf klink'

“Groove is voor mij heel belangrijk en met een looper kan dat”

» iets thuis opgenomen. Maar ja, de pandemie kwam en we zaten thuis. Ik heb wat apparatuur aangeschaft waaronder de Universal Audio OX, waarmee je zonder microfoons je versterker kunt opnemen. Omdat ik toch niets te doen had, ben ik een week lang songs die ik tijdens mijn sologigs al speelde thuis op gaan nemen. Daarna had ik uren en uren aan sologitaarmateriaal met de looper. Een maand later ben ik nog eens terug gaan luisteren en er zat veel bruikbaar tussen. Ik dacht: dit zou wel eens een soloalbum kunnen worden.”

Hét voorbeeld voor solojazzgitaar is natuurlijk Joe Pass, met zijn ‘Virtuoso’-albums. Heb je ook overwogen om die route te nemen, dus om baslijnen, akkoorden en improvisaties tegelijk te spelen?

“Joe Pass is geweldig en mijn favoriet in dat genre is Ted Greene, ongelooflijk! Ik kan dat helemaal niet en moet ook zeggen dat ik niemand die op die manier speelt echt heb horen grooven, zoals je dat met een band wél kan. Groove is voor mij heel belangrijk en met een looper kan dat.”

Het materiaal op het album varieert van eigen (bestaande) composities tot standards, en van country en rock tot traditionals. *Trance Du Jour* en *Elder Dance*

ken ik niet. Heb je die speciaal voor het album geschreven?

“Die twee zijn spontane, vrije improvisaties, eerder een gevoel dan een compositie. *Elder Dance* is gewoon een blues en *Trance Du Jour* is een McCoy Tyner-achtige groove.”

Je hebt albums opgenomen met andere gitaristen als John Abercrombie, Pat Metheny en Bill Frisell, hoe was het om samen te spelen met John Scofield?

“Oh, Scofield was verreweg de beste (*lacht*)! Even serieus, ik voel me erg op mijn gemak met mijn eigen timefeel. Als je over je eigen begeleiding speelt, weet je precies wat de andere jij gaat doen en dat maakt het spelen erg comfortabel.”

Jazzfan

Het valt me op dat je uitvoering van standards als *There Will Never Be Another You* en *It Could Happen To You* vrij traditioneel is, zowel in de begeleiding als in de improvisaties.

“Dat klopt. Ik ben een jazzfan en ik heb mijn leven lang geprobeerd om te leren swingen en onderdeel te zijn van de jazztraditie. Ik houd van dat type jazz en speel het graag.

“Gisteren nog studeerde ik op een Charlie Parker-stuk, *Ah-Leu-Cha*,

je kent het vast wel. De melodie is zo goed (*zingt*) en bestaat alleen maar uit tonen van F majeur, niets moeilijks aan! En de solo is zo logisch, heel anders dan ik het zou doen, maar echt geniaal. Er valt nog zo veel te leren.”

Voel je geen extra druk om songs op te nemen die al door duizenden anderen zijn gedaan, waaronder een aantal legendes?

“Natuurlijk, en dat moet ook. We staan op de schouders van de giganten als we jazz spelen. Ik zal nooit zeggen dat mijn versies net zo goed zijn als die van Miles of Coltrane. Deze muziek en deze stijl maken deel uit van wie ik ben en ik houd er echt van om ze te spelen. En als je ergens van houdt, dan kan het niet anders dan goed zijn.”

Je hebt in je carrière funk gespeeld met Miles Davis en meer recent gospel (*‘Piety Street’*) en country (*‘Country For Old Men’*). Horen we daar steeds dezelfde John Scofield of benader je dat soort genres heel anders?

“Ik ben natuurlijk geen authentieke funkgitarrist en al helemaal geen authentieke countrygitarrist. Voor mij zijn die stijlen verwant aan jazz en ik denk er maar niet te veel over na, anders raak ik helemaal in de war (*lacht*). Volgens mij speel ik altijd gewoon als mezelf, ook al gebruik ik soms technieken speciaal voor countrygitaar, of rock, funk of blues, en klinkt het daarom een beetje anders. Eerlijk gezegd heb ik daar nooit over nagedacht, maar ik denk - en hoop - dat ik altijd als mezelf klink.”

Concert

Op 24 juli staat Scofield in het Bimhuis in Amsterdam met een gloednieuw programma: Yankee Go Home, waarin hij terugkijkt op de muziek uit zijn jonge jaren, met pianist Jon Cowherd, bassist Vicente Archer en drummer Josh Dion.

Lees, luister en kijk verder op Gitarist Extra

VIDEO Soloconcert 2022: Elbphilharmonie Sessions

VIDEO Miles Davis Band featuring John Scofield Guitar solo

VIDEO John Scofield - Mr. Tambourine Man - Live 2022 (Yankee Go Home band)

ARCHIEF Interview uit Gitarist 302, mei 2016

SPOTIFY Album ‘John Scofield’

GITARIST.NL